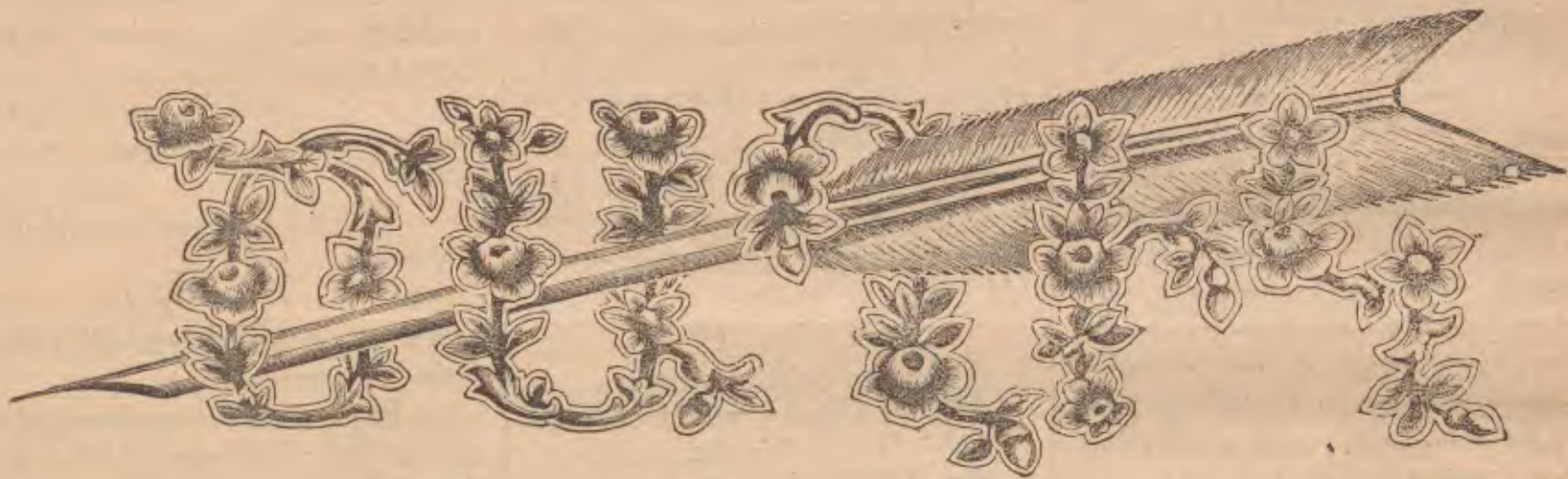




ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեհաբ-
քի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է
100 դրե արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Դաւառաց համար 115 դրե.
Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դրչ.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արսեմասէր եւ Տնօրէն Անտոն Սախաեան,
Ալանա Համամ, Քիւչիկ Երլսրգ խան Երկրորդ յարկ Թիւ 9:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

ԹԻԻ 154 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՅՈՒՆԻՍ 22 ՉՈՐԵՔԵՍԱԲԹԻ



ՏԵՂԱՊԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Երկուշաբթի օրն խառն ժողով դու-
մարուելով, կրօնական եւ քաղաքական
ժողովներէն տաանն ինն անդամք ներ-
կայ դանուեցան եւ Պատրիարքական
Տեղապահ ընտրութիւնն կատարուե-
ցաւ:

Տասներեք քուէով Դեր. Սիմէոն եւ
պիսկոպոս Սէֆէրեան Տեղապահ ըն-
տրուեցաւ:

Յիշեալ ընտրութեան մէջ Դեր. Խո-
րէն Նարմէյ Արքեպիսկոպոսին չորս
քուէ տրուած էր:

Երուսաղէմի Պատրիարք Ամեն. Տ.
Յարութիւն Ս. Հայրն շաբաթ առաւօտ
Կայս. պալատն ելլելով, երկրորդ սե-
նեկապետ Հաճի Ալի պէյի միջոցաւ, Ն.
Սրբազնութեան հրաժարականին ընդու-
նուելուն եւ Երուսաղէմի Պատրիարքու-
թեան հաստատման համար իւր ան-
հուն շնորհակալութիւնն յայտնեց:

Վսեմ. Հաճի Ալի պէյ նոյն հետայն
Վեհ. Սուլթանին հաղորդեց է Տ. Յա-
րութիւն Պատրիարքի շնորհակալու-

թիւններն եւ Վեհ. Սուլթանը Իւր բա-
րեններն ղրկելով, Հաճի Ալի պէյի պա-
տուիրներէ հետեւեալ Կայսերական խօս-
քերն ըսել Ն. Սրբազնութեան:

«Կը սիրէի զինքն եւ չպիտի ըն-
դունէի իւր հրաժարականը, սակայն
Երուսաղէմայ Պատրիարք ընտրուած
զինեւուն եւ իւր ծերութեան պատ-
ճառաւ ըրած թախանձանքներուն մի-
այն զիջայ»:

Ն. Սրբազնութիւն ի պատասխանի
ջերմ բարեմաղթութիւններ ընելով
վսեմ կենաց եւ բարօրութեան վեհ.
Սուլթանին մեկնեց է պալատէն:

Տ. Յարութիւն Պատրիարք պալա-
տէն մեկնելէ յետոյ Բ. Դուռը դնաց
ընկերակցութեամբ Բազ. ժողովոյ ա-
տենապետ Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէ-
յի եւ մի առ մի այցելութիւն տուաւ
Պետական Խորհրդոյ Բարձր. Նախա-
գահին, Ներքին գործոց Վսեմ. Նա-
խարարին, Արտաքին գործոց Վսեմ.
Նախարարին եւ Խորհրդական Վսեմ.
Տատեան Յարութիւն էֆէնտիի: Յե-
տոյ Բ. Դուռէն ելնելով Մալիէյի պաշ-
տօնատունը գնացին ուր տեսակցեցան
Ելմտական Վսեմ. Նախարարին հետ:

Հայ Դաժովիկ աղգայնոց Պատրի-
արքարանի կողմանէ, հետեւեալն ղըր-
կուած է մեզ ի հրատարակութիւն:

Ա. Զ. Դ.

Ընդհանուր ժողովոյ անդամոց ըն-
տրութեան առթիւ ընտրողաց խրկը-
ւելիք քուէտոմսերն ներկայիս 15է ի
վեր արդէն ցրուած ըլլալը ծանուցա-
նելով, ապագային բողոքման կամ
դանգատանաց տեղի չտալու համար
կը խնդրեմք Յարգոյ Հասարակութե-
նէս ընտրութեանս հրահանգաց իննե-
րորդ յօդուածին տրամադրութեանը
համեմատ, որ եթէ ընտրողներէ ոմանց
քուէտոմս չէ խրկուած, կամ եթէ:
խրկուած լինելով ձեռքերնին չէ հա-
սած, բարեհաճին ներկայ թուականէս
մինչեւ ցվերջ ամսոյս ի Պատրիարքական
Դիւան կամ ի ժողովրդապետութիւնս
Իւրեանց դիմել, եւ իրենց քուէտոմսե-
րը ընդունելով նոյնհետայն իսկ ձգեք
եկեղեցեաց դռները կախուած տփե-
րու մէջ:

Ի Ղալաթիա

Դիւան Պատրիարքական (Կնիք)

20 յունիս 1888

Ք Ո Ւ Է Խ Ն Դ Ի Ր Ք

Եւրոպիոյ ամեն խեղկատակութիւն-
ներուն հետեւիլը, մեր մէջ նորաձեւու-
թիւն եւ յառաջադիմութիւն կը հա-
մարուի:

Հոն քուէարկութիւնը տեսակ մը շահադիտութիւն եղած է որ սահմանադրութեանց նպատակին հիմնովին դէմ է, քուէարկող մը պէտք է ազատ ըլլայ ամեն երևակայելի թելադրութիւններէ. ընդհակառակը եւրոպայօր՝ կուսակցութեանց թելադրիչներ, ահագին ծախքեր կընեն քուէարկութեանց ժամանակ իւրեանց ընտրելիներուն քուէ վաստկցնելու որ սահմանադրական ազդի մը համար իսպառանջաբար է. անշուշտ ներքին է որ կարծիքներն ուղղուին, բայց առանց ճշման. համոզելն ուրիշ է, կարծիք ծախու առնելն ուրիշ,

Ամերիկացիք որ ի սիւրբուս աշխարհի ազատ ազգի մը հռչակը կը վայելեն, ընտրութեանց ժամանակ այն աստիճան ատելի խարդաւանութիւններ տեղի կունենան որ պատիւը ճանշող մարդ մը շատ անգամ թէ քուէարկելէ և թէ երեսփոխան ըլլալէ ետ կը կենայ. անգղանկ ազնաւորեա ազգայիններ կը հաւատեն թէ, Ամերիկայի երեսփոխաններուն առնուաղն հարիւրին քրսանը, իրենց երեսփոխանութիւնը ըստակով ծախու կառնեն,

Մեր մէջ ցարդ երեսփոխանական ընտրութեանց ժամանակ, դէժ բացայայտ կերպով՝ քուէարկողներն այս ինչ կամ այն ինչին քուէ տալու թելադրողներ չիկային և ժողովուրդը եւրոպայի մէջ՝ սոյն օրինակ պարագաներու միջոցին ի գործ դրուած խարդաւանութեանց վրայ դադափար իսկ չունէր, ամեն անհատ իւր խղճին թելադրութեան կը հետեւէր, անշուշտ բացառիկներ եւս կը գտնուէին, բայց այս անգամուան երեսփոխանական ընտրութեան առթիւ քուէխնդիրք տակաւ ոգևորիլ սկսան, շնորհիւ այն աջառութեան, որ քսան հինգ զրուշ ազգային տուրք վճարողաց քուէներն ալ լուիւեայն ընդունուիլ սկսեցին, մենք դէմ չենք ամեն չափահաս և հըպատակ ազգայնաց քուէարկութեան մասնակցելուն, այլ դէմ ենք այս մասին եւրոպական նորաձեւութեանց, այսինքն քուէարկուն պէտք է ազատ թողուի իւր որոշման մէջ:

Ահաւասիկ քուէխնդրութեան առաջին օրինակ մը:

Շաբաթ գիշեր ժամը կէսին միջոցները երկու բարեկամաց հետ Սանտրք

պուրնուի դրօսավայրը՝ ծովուն դիմաց նստեր կը խօսակցէինք, երբ աննշան մարդ մը մեզ մօտենալով, անխտիր երեքնուս ձեռքն ալ մէկ մէկ ծալլուած թուղթեր թխելով մինչդեռ կը հեռանար, «այս ի՞նչ է» ըսի, «կարգաւ կը հասկնաս» պատասխանեց — արդարեւ կարգացի և հասկցայ. ահաւասիկ նոյնին պատճէնը.

ՔՐԻՆԵԹՈՒՂԹ

Մէլքոն էֆ. Պարսկեան դասարան

Թահթ էֆ Մէլքեան պաշտօնային Մալեյէ

Ուշտէ էֆ Մէլքեան քննիչ

Պաշտ էֆ. Թորոնթան համարակալ

«Աղղը սիրողներէ կը խնդրուի որ իրենց քուէները այս անուններուն տան:

«Որոնք որ քուէթուղթ չեն ընդունած, պէտք է եկեղեցի երթալով՝ իւրեւ թաղեցի քուէթուղթ պահանջեն և իրենց քուէները տան վերոյիշեալ պատուարժան անձանց»:

Պօլսոյ համար նոր էր այս, ուստի ամեն նորութեանց նման իւր անպատեհութիւններն ունեցաւ — շարունակեց պատմութիւնը:

Այս քուէթղթերն ձրուղ երիտասարդը, անուշադրութեամբ բաղմականներէ թուրք էֆէնտիին մ'ալ տըւաւ քուէթուղթ մը. յոռի կողմը սա է որ յիշեալ էֆէնտիին Ռուսումը Սիթթէյի պաշտօնեաներէ մին է եղեր և առած քուէթուղթը ազգարարութիւն կարծելով ձրուիլը կեցուց և ըսաւ:

— Հանի, պու իլանքն իւղէրինէ բուլ եարըշտըրըմամըշ, պունուն պէհէրինէ եարըմ լիւրա ճէղայի նադտիյէ վէրէճէքսին. . շունտան պիր փօլիս չաղըրն:

— Աման էֆէնտիմ եաղնըշ, իլան տէյիլ քուէթուղթ տըր:

— Դիւֆէ դըժ մը տըր պօլմու տըր պէն սանա չիմտի աղնաուրըմ:

— Դիւֆէ տէյիլ էֆէնտիմ, քուէ քուէ:

— Նէ օլուրսա օլուն, իլան տէյիլ մի շու:

— Խայրը էֆէնտիմ, ահալիյէ պիր թէյլիլգաթ տըր քի պու քէհատտա կէօսթէրիլէն իսիմէրի երեսփոխան էթսինլէր:

— Արիսթօփան նէ՝ տէմէք:

— Կաղաչեմ բարեկամ, ըսաւ ձրուիլը, ղիւրենք շրջապատող բաղմուն

թան մէջէ երիտասարդ պարոնի մը, դործը առ էֆէնտիին հասկցու տէ ղիւս ազատէ:

— Նախ դործին ինչ ըլլալը ես չեմ հասկցած, էֆէնտիին ինչպէս հասկըցընեմ:

— Գոնէ երեսփոխանին տաճկերէնը ի՞նչ որ է ան ըսէ:

Երիտասարդ պարոնը վերջ տալու համար այս անձա՛հ միջադէպին, միջամտելով ըսաւ:

— Էֆէնտի, պու տաղթուրըք եւաղըտար իլան տէկիլ տիր, էրմէնի միշլէթ մէճիսինէ եէնի մէպուսար ինթիխապ օլունաճարարտա, քէնտի գանտիտալարընըն եանի, թալիպիլէրինին իսիմէրի էտամէսի տիր, մէպուս ինթիխապ էտէնլէրէ պու իսիմէրէ վէրին գուրանըղը եօլլու պիր թէյլիլգնամէ տիր:

— Հա՛, էյ այ օղուլ պէն էրմէնի տէյիլիմ, պէնիմ էլիմէ նէ՝ թուլթուշտուրուեօրսուն պունու,

Պիր եանլըղըք տըր օլմուշ ըսելով ձրուիլը ճամբու դրին որ դարձեալ իւր պաշտօնը շարունակել սկսաւ:

Այս օրինակ անպատեհութիւնք չը կրկնուելու համար ամեն ընտրող թաղ իւր ընտրելաց ցանկը խնամով պատրաստելու է որպէս զի պատրաստուած ցանկէն դուրս անուններու քուէ չը ինքրեն անփորձ լատաղ լիմասէրք:

ԳԱՍԸՄ ԲԱՇԱՅԻ ՎԱՐՅԱՊԵՏԸ

Երկուշարթի օրտան Սրեկըքէն, Գասըմ բաշայի «պէտէ» ինդրած են եղեր ծանուցանել թէ՝ բոլորովին անհիմն է եղեր Ծաղիկի հրատարակած այն իրողութիւն թէ Գասըմ-Բաշայի եկեղեցւոյ անօթք պակսած են: Յիշեալ եկեղեցւոյ անօթներն պակսած չըլլալէ ի գատ () թ. Գիսակ պէյի պատրաստած ցանկին մէջ նշանակեալներէն ալ տւելի, տւելցած են եղեր շնորհիւ Պատ. Թաղալան խորհրդոյն և Արթ. Գարոգլին:

Գասըմ Բաշայի Աղգայինք անուն Սրթ. Գարոգլի վարդապետը Արևելքի Վարչութեան չգլմած, 6 մէճիտիէ ի ձեռին եկաւ մեզ հրատարակել տալ յիշեալ ոսկեղօծ լուրը. բայց Գասըմ բաշայի Աղգայինք անուն վարդապետը մի միայն իւր խօսքերուն վստահութիւն կը պահանջէր մեզնէ փոխան 6

մէծիարէի, ուստի ձեռնունայն ետ
դարձաւ: Արեւելի նոյն հրատարակու-
թենէ բացորոշ կերեւի որ յիշեալ վար-
դապետը մի միայն իւր խօսքերուն
վստահութիւն Արեւելի Վարչութեան
քով դառած է:

Վ Ե Պ

ԾԱՂԻԿՆԵՐՈՒ ԼԵԶՈՒՆ

Ատենօք Իսպահանի գեղեցիկ քա-
ղաքին մէջ՝ զոր բանաստեղծք այնչափ
երգեցին, Շահ մը կտոր որ ամենին
չէր նմաներ անոնց ոյց ուղեօրք մեզ
բերած են թէ կենդանադրերն և թէ
պատմութիւնը:

Րօքնէտտին Քեարշահ զարմանալի
բնութիւններ ունէր, սակայն ի ներ-
քուստ բաւական լաւ մարդ էր, նոյն
խիկ կազմութեամբ ալ. շատ շատ տա-
րին հինգ վեց հարիւր դրոշմ կտրել
կու տար, իւր հպատակաց իրաւանց
կամ ազատութեան վնասակար հրամա-
նագիր մը ամենին ստորագրած չու-
նէր, և ոչ ոք չէր կրնար ըսել թէ եր-
բէք զինքը իւր նախարարաց հետ աշխա-
տիլը տեսած են: Կոնստիս կը պառ-
կէր և ուշ կ'արթնար: Ստրջանք ու
անխրաւութիւն երբէք իւր խիղճը խան-
գարած չէին, ուստի անձնատուր կը-
լար այն մեղի անդորրութեան որ ա-
մեն վայրկեան գոհունակ սրտէ մը կը
բղխի:

Ինչ բարի Շահ մ'էր սա . . .

Եւ ինչպէս կը սիրէին զինքն իւր
հպատակներն, հաճութեամբ իրենց
կենաց օրերը նորա պիտի տային, որ-
պէս զի Շահերուն կեանքն երկարեն:

Րօքնէտտին լաւ տեսակէն փրի-
ստփայ մ'էր, զործէ քաջուած բարի
շինականի մը ամբողջ պարզութեամբ
իւր կեանքը կը վարէր. կը սիրէր ա-
րուեստներն, կը պաշտպանէր զանոնք
ոյք կը մշակէին զայնս, և բոյորովին
մասնաւոր կերպիւ բանաստեղծները,
պատմաբանները, գրագէտները, վեր-
ջապէս ամեն անոնք զորս միւսնոյն տեն-
ջանք կը ձգէ գէպ առ արուեստն,
բարձր հոգիներու այդ իտեական հայ-
րենիքը:

Նշանակեցէք թէ Րօքնէտտին Շահ
ծեր մէկը չէր, և թէ զօրութիւնը կե-
րէր իւր անձին վրայ ոչ-անյայտ նը-
շաններով,

Փոքրամարմին, եռանդուն, վտիտ,
երկայն ալեխառն մօրուք մը կը կրէր
որ մինչև կուրծքը կը հասնէր, յուշ-
կապարիկի նման ձի կը հեծնէր, և
վազը կ'սրտար ճշմարիտ գիւցազնական
անվահերութեամբ:

Արդէն տասը տարի մը կտր որ Շա-
հը իւր ժողովրդեան վրայ կը թագա-
ւորէր, և այդ տասն տարին սահեր
անցեր էր առանց երբէք տրտունջ մը
ելլելու իւր կառավարութեան նկատ-
մամբ:

Այն ատենները, այսինքն գէպ ի
18, թուականին Իսպահան քաղաքը
Փրանսացի երկառարդ մը եկաւ ժողով
տը Րէնսի անունով. բառին բովանդակ
նշանակութեամբ արուեստագէտ մ'էր
սա. Մօտ հինգ տարիէ ի վեր Փրան-
սայէն մեկներ էր այն բաղդախնդիր
ողիէն մզեալ որ դիւցազներ, աւա-
ղակներ կամ թափառայածներ կը չի-
նէ, մեկներ էր Բարիդէն անծանօթին
ի ինդիր: Յաջորդաբար այց ելեր էր
աշխարհիս ամեն մասերն և եկեր էր
Խրիլ ի Սպահան, բոլորովին շրջած
տակաւն այն յիշատակներով՝ զոր իւր
պատանեկան և խանգալաւ սրտին
մէջ թողեր էր ընթերցումն այն հրա-
շահիւս վէպին որ Հաւա - Գի Գիւնէ
կը կոչեն: Ուղեորութեանց սէրն ու
յեղակարծ-վտանգներու տենչանքն զին-
քը այդ հեռաւոր վայրերն առաջնոր-
դեր էին, բայց իւր երազածներուն
յանդգնութեան հակառակ ժողով կանգ
առեր էր այն հմուտութեանց առաջ զոր
իւր ճամբուն վրայ ընծայեր էր իրա-
կանութիւնը:

Ժողով գծադրիչ էր, սիրահար բը-
նութեան, Ասիոյ գեղահարաշերտներ
քեզ գտեր էր այն ամեն գոհունակու-
թիւն զոր կրնար անձկալ իւր միտքն
ու սիրտը: Րօքնէտտինի պալատը մա-
նաւանդ արուեստի ճշմարիտ գլուխ
գործոց մ'էր:

Լայնածաւալ պարտէզներ, ան-
տառներու չափ մեծամեծ գալարուտ-
ներ, լիճեր, հովանոցներ, շատրուան-
ներ, աղբիւրներ, մարմարաշէն և ու-
կեղծ գէօղիէր հսկայածէ չափակցու-
թեամբ որոնց առջև մեծ և վճիտ ջրոյ
աւազաններ կային, որոնք Մարդէն
միայն կարող պիտի լինէր գծագրել . . .
Ժողով այս օրինակ հմայելի տեսարա-
նի մը գաղափարը երբէք չէր ունեցած

այնպէս որ զարմանալէն չվիթեցաւ,
և իբր թէ անտեսանելի պարիկի (փէրի)
մը նուրբ գաւազանը դպած ըլլար ի-
րեն, նոր աւելնի մը աղբիւր ցայտեց
իւր յուզեալ սրտէն:

Ամեն օր զինքն հոն հանդիպելուն
վրայ ստոյգ էին. . . Կերթար ու կու-
գար, կը ծխէր ու կը գծագրէր փո-
փոխալի, և իւր տեղն այն ատեն կը
վերագառնար երբ ալ արեւ մարը
մտնելու ըլլար:

Սյոպէս տասն և հինգ օրեր ան-
ցան:

Մեր արուեստագէտը բաւական
ընտանեցիկ էր իւր տեսածներուն հետ
նախ և առաջ սկսեր էր գծագրել
քանի մը ծառեր, բաղմամբիւ Գեօղի-
ինչ ինչ հեռանկարներ ստուերի և ա-
րեգական մէջ ողողեալ, յետոյ որովհե-
տե իւր հանապազօրեայ ներկայու-
թիւնը անցորդներու և պալատան պա-
հապաններուն հայեացքը կը հրաւի-
րէր, անդալապէս բարեկամացաւ ամե-
նուն հետ և իրեն եղած խնդրուածոց
համեմատ սկսաւ զինքը շրջապատող-
ներուն անձաց գէմքերն ուրուագրել:
Մանաւանդ որ փոխանակ իւր օրինակ-
ներուն գիմագծութիւնը հաւասարմա-
բար գծագրելու, չարածճի արուես-
տաւորը երբեմն կը ծածուկէր բը-
նագիրն, զայն՝ արուեստական լեզուով
Սպահանի օրինակ ընելու համար:

Արդ, սովորաբար իրեն քովը կե-
ցող և իւր գրածները սաստիկ համա-
կրանօք դիտողաց, հետաքրքիրներուն
մէջ, տեսակ մը կարճահասակ յոյր
և մեծ փոր մարդ մը կար որ Շահին
պալատան մէջ ներքինի մեծաշուք
պաշտօնը կը կատարէր: Այս մարդը,
որ Ահմէտ կը կոչուէր, միւսներուն պէս
իւր կենդանագիրը գծագրել խնդրեր
էր ժողովէն, սակայն նուազ կորովա-
միտ և կամ յոյժ սնապարծ ըլլալուն
համար սաստիկ բարկացաւ և երդում
ըրաւ վրէժ առնուլ երբ տեսաւ որ ար-
ուեստաւորը զինքը բոլորովին այլակեր-
պեր էր:

Ճշմարիտն ըսելով ժողով ալ ամե-
նեին զայն խնայած չէր:

Արդ հետեւեալ առտուն իսկ Ահմէտ
այս գործ Շահին ցոյց կուտար և զեղ-
ծուած մասերը նորա աչքին առջև կը
դնէր:

Բարեբաղդաբար Րօքնէտտին որ-

չափ խմել՝ նոյնչափ ալ ծիծաղիլ կը սիրէր, և այն ինչ աչքը արուեստագիտին ստուգարագրութեան վրայ՝ նետեց, սկսաւ լիակոկորդ քրքիչ բառնալ, որ, կըսեն, երեք ժամ տեց, և կերակուրի ատեն միայն դադարեցուց խնդալը:

Բօքնէտալին աւելի հեռուն գնաց, ուղեց տեսնել այն դժադրիչը որ այնչափ չարութեամբ իւր ներքինւոյն դէմքը այլափոխած էր, և որովհետեւ ժօրժատ ճամբարդութիւններ ըրած էր, և թէ իւր խօսակցութիւնը ոչ հրապուրանքէ և ոչ իմաստալից լինելէ զուրկ էին, ուստի եղականապէս հաճելի եղաւ Շահին. որ իւր վրայ բուռն համակրութիւն մը տածեց:

(Շարունակել)

Թահտագուրուարընը քիւլլիյէն մահվ էտէր

ԿԻՃԻ ՍԷՖԱ ԼԱԲԱՍՐ

Սաթըլըր Պահճէ գաբըսընտա գէօրըինին գարշըսընտա 77 Նօմէրօ Բիւլիւկեան պիրատէրլէրին էճղաճը աիւքեանընտա վէ եինէ պիրատէրանը մուճայիլէյհիւմին Պէյ օղլու տօղրու եօլտաքի 168 Նօմէրօլու էճղախանէսինտէ վէ սայիր քեաֆէյի էճղախանէլէրտէ գութուսու 5 զուրուշ:

ԵՐԿՈՒ ԿԱՆԱՆՑ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ահաւասիկ վարժարաններու քննութեանց և մրցանակարաշխութեանց եղանակն է, որոնցմէ յետոյ էլ մը ուսումնական արդէն գանուած անգործ ու անփորձ երիտասարդաց վրայ: Անփորձ ըսինք, որովհետեւ ցաւալի է ըսել որ այժմու վարժարաններէ ելնող ուսումնականներն ի բնէ գիտցածնին ալ մոռնալով կաւարտեն իրենց վարժարանական շրջանը և կը մատնուին անգործութեան, որոց գործմը գտնելու համար ի զուր կը տընին հայրեր ու մայրեր:

Ընդհանրապէս ծնողք իրենց դաւաղը դպրոցէն ելնելէ յետոյ բժշկութիւն սովորեցնել կը փափաքին, և եթէ այդ արհեստը սովորելու համար մեծ ծախսերու հարկը չըլլար, հիւանդներէ աւելի բժշկներ պիտի ունենայինք հիւմայ:

Նախընթաց առաւօտ, յետ աւարտման ժամերգութեանց, Մայր եկեղեցւոյ գաւիթին մէջ, հետեւեալ խօսակցութիւնը կընէին երկու տիկնայք:

—Դա ճանձ Սրտէմ, ան չէ ամա կառնիկճանըք ինչ ճուրի վրայ է, պանի կործի մը պաշլայեց:

—Իշտէ աստարի թէքմիլ քննութիւնը տուաւ վարժապետներէն տիպլօման առաւ, հիմա միմպահաթ կըսէքի գուզում մարիկ ինծի հէքիմութան տուր:

—Դա ատալ պա՞նս ըլլայ, ատոնք անխըտար շատցան օր կէօզիւնիւ քաբա հէքիմ թուր:

—Էյ չէ, պէճէրիլին ըլլայնէ պէյերու պէս կէչինմիշ կըլլայ:

—Աման տուն ալ, ամեն սէմթ հէքիմները լեցուն է, նոր հէքիմ ըլլողք միւշտէրին ուրկէց պիտի գտնայ, իշտէ թախըմ մը նորեկուկ հէքիմները կը տեսնանք կոր, միւշտէրի չըկտնալնուն Սրեկըքին մէջ անոր ասոր հէքիմութիւն սորվեցնելու ելեր են:

—Դուն անոնց մը նայիր, ամեն պանին եօլը երքեանը կայ, հէլէ ես կառնիկճանս հէքիմ ընեմ տէ, նայէ բարա վաստիւելու եօլը նասըլ իրեն կը ցուցնեմ:

—Էյ կիտէմ, մալըմա կիւվէնիրիմ:

—Կառնիկճանս երկու տարիէն հէքիմութիւնը սորվեցաւ լմնցուց մի, սէմթին տէրտէրներուն ծառքը մէյմէկ ժամուց սըխըշտըրմիշ ընելով կապսզըրեմ օր մտած էլած տեղերին տղաս մէթ ընեն. արթըլս անոնք մտած էլած տուներին կը պաշլայեն մէթ ընել. ֆալանճան սանկ մէկ ծանրը հիւլէթի մը հանդպեր էր տէ մուշու տօքթօր կառնիկճանը ծառքը վրան տնելուն պէս տիրիլթմիշ քաւ. ֆիլանճային ալ բորը պացեր, չալը սիւրիւրկէսիով պաղըրսախները թէմզցուցեր է, արնաուտ սիւտճիւլի մը խառա ճիւլըրը կըտրեր հաներ տեղը ախ ճիւլըր մը դրեր է. թրամիլայի պիլէթճիներէն մէկուն ալ լեզուն կտրեր, տեղը խուզիլի մը լեզու տրեր է տէ հիմա միւշտէրիներուն հետ տեսնաք ինչ անուշ կը վարուի. քէօշէյի պախալ նիգօլիին ալ տալախը երկու արշըն վեր է հաներ օր արնին վրայ չորնայ տէ, քացալին ֆըլին լեցնելիք ջուրը իր տալախին վրայ լեցնէ:

—Աշկըդ չխաղայ Արտէմ, բէք պէճէրիլի կնիկ ես:

—Ձէնահաթ չէօր այթընտա տըր, խապար ես:

—Վույ մ'ըսէր բէք սրտիս կրակ եղաւ. դա ես իտէ ամեն առտու աչէվիին չէօրը՝ մէջէն զէնաթըր չը գատած գօմիսիօնին չէօր առապասին կը լեցնեմ կոր:

—Վույ Նաթիկ տուն ալ բէք պէճն ես. չէօրին մէջ զէնահաթըր ինչ պան ունի, ես անանկ սէօղ թէմիլի էր պան մը ըսի. անկէ եքլը սա տունէ տուն պտըտող մոհալլէյի կնիկներ կան, ծառվընին մէյմէկ զուրուշնոց տնեմ նէ՝ սատէ հիւանդները չէ, սաղերը պիլէ կառնիկճանիս օքլը կը պերեն:

—Դա աճապա ես ալ Ոկոբճանս հէքիմ ընեմ կըուես. հարը ելեր է քի ես անիկայ սատէքար պիտի ընեմ:

—Սախըն հա՛, հիմակու սատէքարները, սատէ զարար կընեն կոր:

—Սիւ Սրտէմ կըսես ամա, կառնիկճանիդ անունը աղէկ ելաւ մի, ան ատեն ալ խեղքը չէլմիշ կընեն կըլսը ախճիկ մը կը հանեն. մէյմը չկարգուի մարը չափուճախ կը մոռնայ:

—Ինչ հատտ ունին, զաթը պիտի ապսպրեմ օր սա ուր տեղ չիրքին, խըզ խուրուսի վատցած աղջիկներ տեսնայնէ՝ իշտի բիշտլյով, քիզի պիտի առնեմ՝ վարի մօտիկութիւն ցուցնէ քի, անոնք ալ մեզ պէլի իրաւ կառնէ տէի, նստած ելած տեղերին՝ ալ պէրաննուն թէզպէիսը կընեն: Ձէրէ ատ խըզ խուրուսի նիւն հանըմները պանի տեղ տեսնան բէք հազ կընեն:

—Վույ, վույ, վույ, գալըր պունտա պիթիւրտին Արտէմ, տէյմէ սատանայ կնիկներէն չես եղեր. իպիպիք քիզի:

—Բիւ մնալ մենք հէքիմներուն եալ թախանմիշ ըլլալու է, ես ծեր սայէէն կէչինմիշ պիտի ըլլամ ըսելու է, էյէր օր ասանկ չրիւլու ըլլայնէ, մըտած էլած տեղերին կը պաշլայեն վար զարնել. «ան ալ հէրիմ է քի, ատ անունով մարդ չիմ ճաշար կոր, էղաճի չըրախներն ալ հէրիմութեան պաշլայեր են հա՛» բսիւով ամենուն միտքը պուլանտըրմիշ կընեն:

—Ձաթը հէքիմներուն խույն է, պիլութիւն իրար կուտեն:

Այս միջոցին ժամկոչ Յովհաննէս ակապարը այս երկու տիկնանց մօտենալով ըսաւ :

— Տուտու խանրմներ, ժամուն տուռը պիտի կոցիմ տահա լախկըրտընիդ չը խատաւ :

— Մեղայ աղօթքս չը լմնցուցի տահա, աս ալ թօհաֆ պան :

— Տօ ինչ աղօթք, տէմինտէն պէրի կըռ կըռ կաֆա իւթիւլէմիշ կանէք տահա կըսի ուր աղօթք կանինք :

— Էյ հիմա տուն ալ հինգ թաքկէ եք կը կոցէ ժամուն տուռը ինչ կըլլայ :

— Ես անօթի մնամ որ խանրմներու քէֆն տեղ գայ էօյլէ մի :

— Աս ատեն կերակուր կուտուի :

— Կէս օրն անցաւ տիւք ինչ կասէք :

— Դա ինչ կըսէ օղարսակ եղեր է տահա երթամ խաչլամայիս միսը վրայ պիտի դնեմ մնաս պարով, երթաս պարով ըսելով, երկու տիկնայք եկեղեցիէն դուրս ելան և բաժնուեցան իրարմէ :

Արդ, հայրեր և մայրեր իրենց զաւակը փոխանակ բժիշկ կամ ամսակա նով պաշտօններու դնելու, հաղարապատիկ լաւ կընեն եթէ արհեստ մը սովորեցնեն : Ինչ արհեստ ալ որ ըլլայ, նա միշտ իւր հացը կը հանէ, առանց մէկու մը ձեռնուտուլութեան :

ԵՎՃԻՄԵՆԼԻՔ

Պաղը էսնաֆ թագըմընտան ֆա. միլեա սահիպի ատամլարէվլէրինէ լաղըմ օլան էրդարըն ուճուղ վէ խիսինի ալմաք էֆքեարը իլէ քէնտի սէմթլէ. ըրնտէն բէք չօք ուղագ մահալլէրէ միւրաճաթ պիրլէ ճէնկէճէնկ բաղարըդլարտան սօղրա, ալաճաքլարընը ալըպ էվլէրինէ թաչըրլար վէ պու հալին իսմինի տէ քէնտիլէրճէ էվճիմէն. իք թապիր էտէրլէր : Մէսէլա էտիրնէ Դաբըսընտա սաքին պիր էսնաֆ, էվլինէ պէշ թանէ լիմօն ալմագ իչին իլիմօն իսկէլէսինէ գատար կիտէր վէ ֆիլ վա. դը էտիրնէ գաբըսընտաքի պէշ բաբառա ալաճաք լիմօնունը, իլիմօն իսկէլէսինտէ տէօրթ բարաեա ալըր, ա. մա օն բարալըք դունտուրասը էսկի. յէճէքմիշ, պէլիս եօգ, էվլէրիր քի լիմօնու պիր բարա էքսիլինէ ալտը :

Սամաթիա սաքինլէրնտէն վէ էս.

նաֆ թագըմընտան իքի տիւքեանտաշ էվլէլի ագչամ սաաթ օն պիրի կէշէ. բէք, տիւքեանլարընը գաբայըպ վէ թօրպալարընը եիւքլէնէրէք Դոււմ-գաբու եօլունու էլէ ալտըլար :

— Օ էնկինարլարը գաչա՞ ալտըն Արթին աղա :

— Տէօրթ բարաեա. սէմթտէ պու սապահ պէշ բարատան աչաղը վէրմէ. տի, օ տա պու էնկինար տէլի :

— Պիղիմսէմթիւն լագըրտընը էթ. մէ, առէթա Մալթա օլմուշ, պիր չէյ ալամաղըն քի աթէշ ֆիյաթընտա :

— Պագտըմհէմ գէօրբէ հէմ տէօրթ բարաեա վէրիեօրսա սէն շունտան եիր. մի թանէ սագա կէշիր տէտիմ, էվլին իչինտէ իշտէ գարդալաթ տըր եէնիր :

— Պէն տէ ալայըմ տէրիմ պաղը ամա, գարտաշ տիւքիւնիւրիւմ քի չար. չըտան Սամաթիաեա գատար թաչըմալը :

— Նէ տիր քի, Դոււմգաբուտան պինտին չըմէնտըֆէրէ, չըքտըն Սամաթիաեա :

— Էօյլէ ամա իշտէ, թէմպէլլիք է. տէյօրում :

— Պու եօլտա շէյլէրէ թէմպէլլիք էթմէյէ կէլմէլ. սօղրա տիպէ գաչը. ըբըսըն :

Պէօյլէճէ գօնուշարաքտան Դարա Պուչաղըն մէյխանէսինէ կիրտիլէր :

— Պուեուրո՞ւն օրիստէ :

— Դօշօ. շու թօրպալար ըլան էն. կինարլարը էլի պիր եէրէ գօյ, էնկի. նարլար եիրմի թանէ տիր, էքսիլիտէ սէնտէն իստէրիմ հա՛. . .

— Պուրտա թօրպալըն ալթուն պրագասն, պիր թանէսի գայպ օլմագ :

— Պիլիլիմ թօփտան կիտէր. սէն պիղիմ շիշէլէրի պահճէյէ կէթիր :

— Ալէստա ճանըմ :

— Արթին աղա, չըմէնտըֆէրին վագ. թընա եիրմի թագկա վար, զիեատէ իլիշմէյէլիմ, էրքէնճէ կիտէր սէմթտէ Դուլէլիտէ չագարըլ (մէյխանէ իսմի տիր) :

— Հէլէ սէն օթուր Սիոս աղա, կիտէճէյիմիլ հանգէպ եէյէճէյիմիլ բէքմէլ տիլ :

Պու արա մէյհանէսին միջօսու իքի շիշէ բագը սօղուք սու իլինէ գօնմուշ կէթիրիպ ալչաք վէ եուվարլաք մասա. նըն իւղէրինէ գօյտու :

— Խըյարտան պաչկա մէղէ եօք. մու էվլատ :

— Նէ իստէրսինիլ էֆէնտիմ, սը. ճաք սըճաք միտեա թալաք վար, բանճար թուրչուսը վար :

— Իշտէ օ ալէա, իքիսինտէն տէ կէթիր պիղէ. . . հայտէ պագալըմ Սիոս աղա, գատէհինի տօլտուր պիր սիֆ. տահ էտէլիմ. . . էյլիլէ :

— Աֆիլէթ օլսուն, սաղլըղա :

— Սաղլըղըն արթսըն, ագչամտան ագչամա շու բիրսիղտէ օլմագսա եօք. մու, առամա չըկընըք կէլիր :

— Ագչամ պիղիմ.քի տէյօր քի էվ. տէ Ընտօր կը խմես ճիշէ՞րդ ալ չերիր. գա կրակ չեմ կըլլեր կոր քի ճիյերս էրէ, ասիկա ճուրի պէս է տէյօրսամ, մէյմալ հէգիմներո՞ւն հալցուր տէյօր :

— Թամամ, հէքիմէրէ սօրարսան իչիմիլ վար, կէշէնտէ ուստա Սեպու. խըն թիւքեանընտա պիր պագէթա օ. գուեօրլար ըտը տա հէքիմին պիրի տէ. միշ քի ինսանա հէմ բագը զարար տըր հէմ շարապ :

— Էյ արթըգ աֆ էթսին օ հէքիմ, պալտըղըմ հաստալըտուսա պիլմէ՞զսին հէքիմ իլաճ տէլի էսկի շարապ թէր. թիպ էթտի տէ օգկալար ըլա թաչըր ըտըմ էվէ :

— Ատամ պրագ, օնլար տանէ տէ. յէճէքլէրինի շաչըմըլլար. . . Դօշօ՞. կէլ շու շիշէլէրի թաղէլէ :

— Նէ եարըյօրսուն Արթին աղա թրէնի գաչըրըրըլ :

— Ատամ օթուրընտը, սօն թրէն իլէ կիտէրիլ պէ :

— Լէթ ալմըլըմ կէճ կիտէրսէմ պի. զիմքի տրլանաճաք, սապահայըն զա. թը իրիկուան կերակուր չիկայ տէյօր ըտը :

— Էթ վար ա իշտէ, պիր քէպապ. լըք չըքարտը, օլտու պիթտի :

— Էյ հայտէ էօյլէ օլսուն, էյլիլէ Արթին աղա :

— Նուշ օլսուն գարտաչըմ, Ալահ կէօրտիլիւմիւղտէն շաչըրթմասըն :

— Ամին. Ալահ պիր առամա հաս. տալըք վէրմէսին եօգսա, վիճուտ սաղ. լըղը օլտուգճա նասըլ օլսա կէչինիր պիր առամ. ամա պագ, հաստալըգտան գօրգարըմ :

— Պէն հաստալըգտան զիեատէ հէ. քիմլէրտէն գօրգարըմ :

— Օ տէլիլ ամա բագըլը տէլիշ. տիրտիմի պու, շունա պիր պագ :

— Եօգ ախպար իւք իշտիլիմիլ ըա.

դը տըր . հէմ Գօջօ պիղէ էօյլէ շէյ
հարմաղ :

—Պիլիբիմ ամա , աղգըմա շէօյլէ
պիլ պաշկա թիւրլիւ կէլտի :

—Հալիս Միւրէֆթէ տիր , հէմ պու
րադըլը պիղտէն պաշգասընա տա վէր-
մէղ . պուռնու պէօյլէ պիլ :

—Ալէրմէսին մի , շաքա շուքա օն
տէօրթ սէնէ տիր հէր աղշամ շուռնու
շուրասընա կէլիեօրուղ :

—էօյլէ տիր , բազը զիյան տըր
տէյէն հէքիմէրին սէօղիւնէ պազար-
սագ , պիղ շիմսիյէ գաստար էօլմէլի ի-
տիք :

—Բագը ետրինէ իլաճ իչէլիտիք ,
շիմտիյէ գաստար չօգտա՛ն պաճաքլա-
րը տիքէր իտիք . Գօջօ՛ , կէլ շու շիչէ-
լէրի տօլտուր :

—Սօն թրէնի գաշըրմաեալըմ պի-
րատէր :

—Տահա վագըթ էրքէն տիր , կէ-
ճէնին իքիսինէ գաստար թըրէն վար :

—Ձանն էտէրսէմ շիմտի վագըթլար
տէյիլիմիշ տիր :

—Սլաֆրանկա սահաթտա վագըթ
տէյիլմէղ , պիղիմ Լեոն մէկտէպէ կի-
տէրտէ օ սէօյլէեօր :

—էօյլէ իսէ տահա չօք վագըթը-
մըղ վար , կէլ շուռնարը տօլտուր Գօ-
ջօ :

—Վագըթըմըլ թամամ աղալար ,
թիւքեանը գաբաեաճաղըղ :

—Վայ վագըթ կէլտի հա , էվլատ
պօրճումուղու սէօյլէ տէ կիտէլիմ :

—Սէքիլ պուչուք դուրուշ

—Սլ օղլում , հայաէ Սիոս աղա
կիտէլիմ , էյվալլահ Գօջօ .

—Թօրպալարըլա էնկինարլարը ալ-
մա՛ղսընըղ :

—Հա , պագընտը աղ տահա ու-
նուտաճաք տըք :

Վէլ հասըլ սատթ պիլ պուչուղը
կէլմիշ օլտուղու հալտէ , իշ պու իքի
էվմիմէնէ՛ր լօտօս տէնիլէրինէ թու-
թուլմուշճասընա եալբալանարագ թը-
րէնէ պինմէք իւղրէ ստասիօնա կիթ-
տիլէր , ֆագաթ սթասիօնը գաբալը
վէ ֆէնէրլէրի տախի սէօյնմիւշ պուլ-
տուլար :

—Արգատաշ , աճապ գիմէ սօրսաք
քի Սամաթիայա թըրէն գաշտա վար :

—Ստամ գիմէ սօրաճաղըմ , շիմտի
թըրէն կէլտիլինտէ տիւտիկ չալար աղ-
նարըղ :

(Մապա)

ՈՒՃՈՒՉ ԱՐՍԱ

Գատը գէօյտէ Բէքմէղ օղ-
լու թարլատը թարաֆընտա
Օսման աղա մահալլէսինտէ
21 նօմբօ իլէ մուրագգամ
110 արչըն պիլ արսա էհ-
վէն ֆիյաթլէ սաթլըգ օ-
լուպ , թալիպլիսինին զագէ-
թամըղ խտարէ խանէսինէ
մուրաճաաթ էյլէմէլէրի ի-
լան օլուռնուր :

ՖԱՐԵԼԵՐ

Փունջ զագէթասընըն հիւրմէթու-
մուհարըրինին գալլինճէ , պաղը դիմ-
եակիլլէր , դէյթին եաղընըն հալիս եա-
լսօթ բամուք եաղը վէ սայիլէ իլէ գա-
րըլըք մը տիլէ աղնամաք իլին ֆարէ-
լէրէ միւրահաաթ էթմէքտէ իմիլլէր
Շէօյլէ քի օն իքի տաթթ գապլարտան
օն աաթթի իլինէ հալիս եաղ գօյուպ
իքի աաթթի իլինէ տալի գաղըլմըշ
եաղ գօյարաք , ֆարէլէր մէքեանը
պիլ եէրէ կիճէ էօյլէ աչքը պրաքմըշ-
լար :

Տէվրի սապահը պաքմըլար քի օն
աաթթ գապլար իլինտէ պուլուռնան
հալիս դէյթին եաղարընը ֆարէլէր
քեամիլէն եալարըպ պիթիլմիլլէր վէ
տիկէր իքի գապլար իլինտէ պուլու-
նան գարըլըք դէյթին եաղարընա ա-
լա տօղունմամըլլար :

Պէլէտիլլէ տայիլէլէրի պագգալ
տիւքեանըլարընտա սաթլըլան դէյթին
եաղարընը բամուք եաղը գարըլըքմը
տիլէ շիմտիլլէ տէկին ֆիլուլի մէմուր-
լար վասթթասը իլէ արիպու ամիք մու-
այէնէ էթաիլտիլէր , պուռնտան պէօյլէ
պագգալ տիւքեանըլարընա պիլէր
ֆարէ գաբանը գուրմալը վէ թուլթու-
լան ֆարէլէրին պուրնուռնու մուլայէնէ
էթմէլի , էկէր քուրու իսէ սոլսամալը
քի օ պագգալըն սաթտըղը եաղա բա-
մուք եաղը գարըլմըշ տըր քի ֆարէ
էթմէմիշ , եօք էկէր ֆարէնին պուր-
նու եաղը իսէ , աչիքեար իսպաթտըր
քի սաթլըլան եաղտա հիլլէ եօք :

Փունջ կագէթասընըն մինիմինի մու-
հարըրինէ ուլսատա աաթթ , էվլինէ
ալարըղ եաղըն հալիս օլտուղունը մուա-
յէնէ էթմէք իւղրէ աչքը պիլ գապ
իլինտէ կիճէ աչքտա պրագսա :

Վէլ հասըլ մուհարըրի մէրգու-
մուն մէղըլըր նէշըրիթը հէր նէ տէ-
մէճէ տօղրու օլսա , շուրայը պիլմէլի-
քի էվրօբայը պիլմէլիլ աճա՛ պիլիմ
ֆարէլէր իլին տիւռնտա տալա՛ պէօ-
թիւ եաղ եօգ տուր :

ԳՈՒՅՐՈՒԳԼՈՒ

Տիւնքիւ եաղան եաղմուրուն քէս-
րէթինտէն , պու կիւն օրթալըգտա եա-
լանար քէք զիյատէ ֆըշգըրըպ պօյ
աթտը :

Պէյօղլու Տօլապ Տէրէսինի սէյ պաս-
մըշ վէ իքի գաղ իլէ տէօրթ օրտէք
սիւրմիւշ կէօթիւրմիւշ :

Պէյօղլու թրամիլայընըն 32 նօմբօ-
լու արապասը տէօրթ պէկիլի իլէ սէ-
լէ գարըլըպ , հէլէ քի ծաղ Դաբան
խսկէլէսինտէ պիլ պօղաչաճը տիւքեա
նընտա սըղա օթուրմուշ տր :

Մահմուտ բաշ՝ եօղուշունտան ա-
չաղը , չարըլ թապլաքեալարընըն թապ-
լա վէ սըբալարը սէլէ գարըլարագ եօ-
գուշ աչաղը շիտտէթլէ սիւրիւլտիք-
լէրի սըրատա պէշ աաթթ սըթթաճը
սէրիլիսինի պարապէր սիւրիւլպ կէօ-
թիւրմիւշլէր տիր :

Լիվրուլտան լիմանըմըղա վիւրուտ
խտէն պիլ ինկիլիլ վարօրու , Հարէմ
խսկէլէսի էօնիւնէ տէմիլլէլէճէք քան ,
եանըլըքլան Շէմսի բաշա իւղէրինտէն
կէլիպ , Տօղանըլարտա լէնկէրէնտաղը
արամ էյլէմիշ տիր :

Տահա զիյատէ թէֆէրիւաթլըմա-
լիւմաթ ալմագ իստէլէլէր պու կիւն-
քիւ գագէթալարը օգուսուռնար :

ԲԱՌԳՐՔՈՒԿ

Հայերենէ ի Տաճկերէն և ի Դաղիերէն
Դրդ . տպագրութիւն

300է աւելի փոքրագիր երեսներէ
բաղկացեալ և 7000է աւելի դորժա-
ծական և կարեւոր բառեր պարունակող
այս սիրուն բառգրքուկին վեցերորդ
տպագրութիւնն արդէն սպառած ի-
նելով ըստ խնդրանաց բազմաց եօթ-
երորդ անգամ փութացլինք տպագրել-
բաղմաթիւ օրինակօք , և այս անգամ
փոխանակ թրուշի իւրաքանչիւր օ-
րինակն կը ծախուի և զրուշի որ յօթ
գիւրամատչելի գին մ'է անտարակոյս
ամեն կարգի զնոցայ համար :

Կեդրոնատեղին է Դ . Պաղտատը-
եան գրատունն . կը ծախուի բոլոր գրի-
վաճառաց քով :

Դ . Պաղտատըն

ՕՅՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸՍԸ

Իշպուհ հիքեայենին իքինճի գըսմը տախի խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ, այ-րըճա ճիւղլէնմիշ սաթընա չըգարըլմըշ տըր. Պուլ րօմանըն միւնտէրիճաթը, օղուեանլարճա տախի թաստիդ օլու-նաճաղը վէճճլէ, ֆէվդէլատէ ախ-լէագը համիտէնէ մուվաֆֆըդ միւէս-սիր վէ ճալիպ օլուպ, հէր վէճճլէ դը-րաաթ վէ միւթալէասը, թավօլիյէնէ շայէթէ տիր:

Իքի ճիւղ պիրլիքաւ 20 զուրուշ ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տըր:

Իշպուհ րօմանը սաթըն ալմագ իս-թէյէնլէր Մէճմուայը Սիպար զաղէ-թասը մաթսաաւընա միւրաճաաթ էյ-լէմէլէրի վէ եախօտ զաղէթա սաթը-ճըլարընա վէ Մէճմուանըն միւվէղլի-սինէ սըրարըշ էթմէլէրի իլան օլունուր:

ԻԼԱՆԱԹ

Պիր չօդ սէնէլէրտէն պէրու քիւշատ իթմիշ օլտուղում օտամտա էլ վէ ախքընան վէ արսա վէ հէր նէվ ագարաթըն ալըմ սա-թըմ ինթիպալ վէ ֆէրալ վէ իֆրաղ վէ թէվ-

սիլ ինթիպալ վէ ըէնն վէ պուշտաւ մաաապ էմլալարըն ֆաղլա օլան վէրլիլէրինն նի-դամը տայրէսինտէ դըյմէթինն թէնղլի վէ հէր նէվ էմլաք վէ մալ վէ էչկա սիկուրթա մուամէլէթի իճրա օլունուր:

Պէլէտիլէրտէ վէրկի, թանգիֆաթ խար-թա վէ էմլալարըն իճար վէ խիթմալը վէ դօնթրաթ օ թանգիմի վէ տէվալիլի սայի-րէլէրճէ մուամէլէ:

Նէրէք տէրսաաաթէթտէ վէ կէրէք թաշրա-լար իշին սարաֆիլէ վէ դօմէսինօնա միւ-թալիք սըրարըշտ իմուամէլաթ իճրաալ:

Թիճարէթ, Հուգուգ վէ Շէրի մաճէմէ-լէրինաէ տախի իճրայի վէքեալէթ վէ պլի ի-լամաթըն իճրա տայրէլէրինաէ վագը օլա-ճաղ մուամէլէրինէ տախի միւպաշէրէթ վէ հէր նէվ էվրաք իսթիլտա, լայիհա, մուքա-վէլէնամէ թանրիթ օլունուր:

Պու պապտէ միւրաճաաթա րաղպէթ պու-լուրան զաթլարըն իշլէրինի տէօրիհաէ վէ հիւնիւ սուրէթլէ թէալիլէ վէ իճապնտա թէմինաթը դալիլէ թարաֆրմտան վէրլէ-րէք հէր ճիճէթլէ մէմուէն վէ խօշնուտ իթ-մէկի վատ իտէրիմ:

Ղալաթմաաա քէօրիւ պաշընտա պէօլիք Խալիլ Բաշա խանընտա Ն. 1 օտաաա մուքիմ ՏԻԳՐԱՆ ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՍԻԹԱՅԻՇ

Պիպէրեան Կարապետ էֆէնտինին թապ ու նէշրինէ միւսաշիրէթ էյլէտիլի նէթի-

ձէի ՄԷՐԱՄ վէ ձիւնէթ ՄԱՀՍՈՒԼԸ նաման րօմանլարըն իք ճիւղլէրի, պու-հաֆթաաաա պէտ իլէ նէշր օլունապա պաշլատը:

Պիպէրեան էֆէնտինին իշպուհ եէնի թէշէպալիւսիւնիւ մուամէլէթի մաաաթլէ վէ մանէվլիլէ իլէ թէշվիդ խիթմէսինի մու-սիրանէ թալիլէ խիթիդ. զիրա պու կիսի էտէպի տախիլինտէ վէ ալպէագը ումումը թասհիհ խիթի նէշրիլաթլար խալգա հէմ պիր էյլէնճէ տիր, հէմ տախի բէք պէօ-յիւք մէնաֆիլի մանէվլիլէսի վար տըր:

Պու իքի րօմանըն իք իւշ ճիւղիւ մէճմանէն տաղըտըլաճաղ, վէ հէր իքիաի պիրլիքտէ օլարաղ սապըգը վէճճ իւղըէ ապօնըման մահլիլէ 5 զրուշ տըր:

Ապօնէ եաղըլմագ խիթէյէնլէր, նա-շիրի մուամիլէյին Ձիշէք րաղարընտա 23 նօմթօլու մաթսաաաա, Պահէ գարու-սունտա Սուճու Պօղոս վէ Յալիթ աղալա-րա վէ զաղէթա սաթան միւվէղլիլէրէ միւ-րաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր:

Տաշրալար իշին ապօնէ պէտէլի մա-հլիլէ 6 զրուշ տուր. գօլալըք օլմագ իւղ-րէ փօսթա բուլու տախի գապուլ օլու-նուր:

— 292 —

— Ետեւս սրահն եկէք և անդ քիչ մը ըս-պասեցէք երթամ իմաց տամ իրեն :

Բազարատ կոմսին սենեկապանին հետե-ւեցաւ, երբ ապարանէն ներս մտան, ժողէֆ ճը-րագ մը վառելով, սրահն առաջնորդեց զԲա-զարատ և անդ գտնուած մօմերը վառելէ յե-տոյ գնաց իմաց տալու կոմսին :

Տասը վայրկեան վերջը սրահին դռները բաց-ուելով, սեմին վրայ կոմսն երեցաւ իւր դի-շերագգեստներովն և Բազարատն եէնիչերիի հագուստներով տեսնելով՝ հակառակ սենեկա-պանին նախապէս աղգարարութեան զարմաց-ման շարժում մը ունեցաւ :

— Ներեցէք կոմս ըսաւ Բազարատ, որ պատ-շաճութեան դէմ գործելով, այս հագուստնե-րով կը ներկայանամ ձեզ, բայց գործը ստի-պողական էր և ժամանակ չունէի հագուստ-ներս փոխելու :

— Հոգ չէ սիրելի բարեկամս, ըսաւ կոմսը ձեռքը անոր կարկառելով, նստէ և ըսէ թէ ինչ է գործը, կամ ինչ բանի մէջ կրնամ ծա-ռայել քեզ :

Բազարատ դրան առջև կեցող սպասաւո-րին նայեցաւ :

— Ահ ըսաւ կոմսը Բազարատայ միտքն հա-կնալով. ժողէֆ, դմեղ մինակ թող :

Սենեկապանը դուռը գոցելով հեռացաւ :

— 289 —

— Ըսելիք մը ունի՞ս ինձ, հարցուց Սողո-մոն երբ հողին վրայ կոխեցին :

— Հսկողութիւնդ աւելցուր Նիկոլի վրայ և ամենափոքր շարժումներն իսկ լրտեսէ :

— Այդ մասին անհոգ եղիր, գիշեր բարի : Գիշեր լոյս բարի ըսելով դատուեցան իրար-մէ. Սողոմոն դէպ ի Խասգիւղ փութացուց իւր քայլերը իսկ Բազարատ Գուլէ Գաբուսիի զա-ռիվերէն ելնելով պարսպին դուռը բանալ տը-ւաւ և դռնապանին քանի մը մանր դրամ նե-տելէ յետոյ Բերա ելաւ և Գաղղիոյ դեսպա-նատան դրան երեք անգամ ուժգնակի զար-կաւ : Գռնապանը քունին մէջէն ընդոստ ար-թմնալով կանթեղը վառեց և այս անսովոր այ-ցելուն ով ըլլալը հասկնալու համար, կանթեղ ի ձեռին՝ դուռը փոքրիկ պատուհանէն դուրս հանեց և ահատեսիլ եէնիչերի մը տեսնելով սրգոզած ձայնով մը հարցուց :

— Ո՞վ ես դուն և այս ատեն ի՞նչ կուզես :

— Ես եմ սիրելիդ իմ բարեկամ, Բազարատն եմ, չուտ ըրէ դուռը բաց :

— Պարոն Բազարատն ե՞ս, սա լոյսին մօտե-ցիր մէկ մը որ դէմքդ տեսնեմ :

Բազարատ լոյսին մօտեցաւ, բայց այն աս-տիճան այլափոխուած էր որ դռնապանը հա-մողուեցաւ թէ դէմի եէնիչերին զինքը պատ-րել կուղէ և սառտիչ ձայնով մը կրկնեց :

ՏՕՔԹ. Ս. ՌԱՖԱՅԷԼԵԱՆ

ԲԵՐՈՒ ՇԻՇԼԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 11

Կը գտնուի

Ամեն առաւօտ, ժամը 3էն 6, կամուր-
ջին դէմ Գիւլիւքեան եղբարց Դե-
շարանը :

Երկուշաբթի և Ուրբաթ 7էն 10 Պէյլէր-
պէյ ի Դեղարանն Շարքիյէ. Ուր-
բաթ միայն ձրի :

Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ
7էն 10, իւր բնակարանը. Հինգ-
շաբթի միայն ձրի :

Չորեքշաբթի (ձրի) 7էն 10 Սամաթիա-
թրանկայի ճատտէն, Հռովմէա-
կան Հայոց Եկեղեցւոյն դիմաց .
Թիւ 337 առնել :

Տօքթօր Ռաֆայէլեան ընդհանուր
հիւանդութիւններէ դատ, մասնաւոր
եղանակաւ կը դարմանէ նաև արանց
և կանանց միզանցքային և ծննդական
գործարանաց վերաբերեալ հիւան-
դութիւնները, զորօրինակ գաղիական

ախտք, ամիւթիւն, անկարութիւն և
այլն :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Դառամեայ Տեղեկա. Հոգարձութեան

Ս. ՓՐԿՉԻ

Ազգային Հիւանդանոցի

1883 յունվար 1 — 1886 դեկտ. 31)

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ**Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ**

Ազգային յիսնամեայ նկարագիր

Գրեց. ԲԻԻՉԱՆԴ ԲԷՉԵԱՆ

Սոյն երկու հրատարակութիւնքի,
միասին կը վաճառին ի նպաստ Ս. Փրկչի
Հիւանդանոցին, ի գլին մէկ բաւոր-
Օսմանեանոսկի:

ՍԵՊՈՒՀ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ**ՊԱՏՐԱՍՏ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ**

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Սուլթան Համաժ փողոց Թիւ 47



Նոր մրցում վայելուչ, Դիմացկուն
և Աժան կօշիկներու
Թէ արանց, Թէ կանանց և Թէ տղայոց
Համար .

ԱՐՏՕՆԱՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Յ. ՍԱՔԱՆԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ. Պ. Ի. Բ. Ա. Ն.

Պոլիս Զիչք-պազարթիւ 23

— 290 —

— Սխալ եկար տղաս, այս տեղ Դաղիոյ դես-
պանատունն է, անցիր ճամբադ գնա, ապա թէ
ոչ, գլուխդ փորձանքի կը հանդպի :

— Էհ նզովից արմատ, բացագանչեց Բա-
դարատ զայրացած, Բագարատն եմ կըսեմ քեզ,
հիմայ այս միջոցիս իսկ կոմսը տեսնել կուզեմ,
կարեւոր լուրեր ունիմ իրեն հաղորդելիք :

— Ձայնդ խիստ աղէկ կը յարմարցնես պա-
րոն Բագարատայ ձայնին սակայն զիս չես կըր-
նար խաբել, բանդ գնա կըսեմ, ապա թէ ոչ
հիմայ պահակներն անցած միջոցին զքեզ ձեռ-
բակալել կուտամ :

Բագարատայ համբերութիւնը տակաւ ըս-
պառիլ սկսաւ, կուղէր նոյն գիշերուան եղե-
լութիւնը կոմսին տեղեկացնելէ յետոյ արշալոյսը
չժագած Արսէնի օգնութեան հասնիլ. դռնա-
պանին տխմարութիւնը ամեն ինչ կը խանգարէր.
այս միջոցին մտքին մէջ լոյս մը ծագելով, ան-
միջապէս քաշեց բրցուց երեսի շինծու սպին և
պատուհանին մօտենալով ըսաւ :

— Հիմայ լաւ երեսս նայէ և ըսէ թէ Բա-
դարատն եմ թէ ոչ :

Դռնապանը ուշի ուշով զայն զննելէ յետոյ
գոչեց :

— Տէր վկայ՝ այդպէս ծպտեալ, իմ տեղս
սասանան անգամ ըլլար, զձեզ չպիտի կրնար
ճանչնալ. սպասէ, սհա եկայ :

— 291 —

Դռնապանը բանալին դարձնելով դեսպա-
նատան դուռը բացաւ և Բագարատ անմիջա-
պէս ներս մտաւ :

— Ժողէֆը պառկեցա՛ւ :

— Երեք ժամէ ի վեր :

— Հիմա անմիջապէս արթնցուր և ըսէ որ
զինքը հոս կսպասեմ :

— Ն/թէ կոմսն արթնցուր ըսէիր, աւելի
դիւրին պիտի ըլլար, հիմա ինձ հետ կուուր
պիտի բռնուի :

— Ես կերթայի զինքն արթնցնել, բայց մէ-
կէն ի մէկ այս հաղուստներով եթէ զիս տես-
նէ, պիտի վախնայ :

— Իրաւ է, ուրեմն ահա կերթամ արթնցը-
նել զինքը կամ լաւ ևս սաստ մը լսել իրմէն :

Այս ըսելով դռնապանը փոքրիկ լապտեր
մը վառեց և ապարանին ներսի շէնքը գնաց եւ
տասն վայրկեան վերջը կոմսին սենեկապան
սպասաւորին հետ վերադարձաւ :

— Ժողէֆ, հիմայ անմիջապէս կոմսն արթն-
ցուր և իմաց տուր իրեն որ խիստ կարեւոր
գործի մը համար ունկնդրութիւն կը խնդրեմ :

— Պարոն Բագարատ գիտես որ կոմսը ինչ
որ ալ ըլլայ մի անգամ ընդ միշտ պատուիրած
է որ զինքն անհանգիստ չընենք :

— Պատասխանատուութիւնը ես վրաս կառ-
նում, պետութեան օգտին համար է, յա-
ւելցուց խօսքերը շեշտելով :